

Bevezetés a bibliai irodalomtörténetbe

BBN-HEB-241

Buzási Gábor, 2010. őszi félév

A posztkritikai irányzatok

előadó: Koltai Kornélia

Az óra vázlata:

1. Paradigmaváltások (Thomas Kuhn, *A tudományos forradalmak szerkezete*, 1962):
 - tipológia → teológiai dogmatika
 - teológiai dogmatika → történetkritika
 - történetkritika → irodalmi-nyelvi megközelítés
2. Posztkritikai irányzatok:
 - Kánonkritika
 - Retorika-kritika
 - Olvasóközpontú kritika
 - Narratív kritika
 - Dekonstrukció
 - Feminista bibliakritika
3. a) A kánonkritika bemutatása
 - Brevard S. Childs: *Introduction to the Old Testament as Scripture* (1979)b) A narratív kritika bemutatása
 - Erich Auerbach: *Odüsszeusz sebhelye* (1946)
 - Northrop Frye: *Kettős tükör* (1981)
4. Az olvasóorientált szemlélet megvalósítása a bibliafordítás-elméletben:
 - Eugene A. Nida és a funkcionális ekvivalencia

Kötelező irodalom:

Fabiny Tibor, *Szóra bírni az írást. Irodalomkritikai irányok lehetőségei a Biblia értelmezésében. Hat tanulmány, hozzászólások és vita*, pp. 3-62. (Hermeneutikai Füzetek, 3; Budapest: Hermeneutikai Kutatóközpont, 1994). 81.1.Fab.1.

Ajánlott irodalom:

Auerbach, Erich / Kardos, Péter, ford., „Odüsszeusz sebhelye”, in: *Mimézis. A valóság ábrázolása az európai irodalomban* (Budapest: Gondolat, 1985), pp. 5-27. A fordítás alapjául szolgáló kiadás adatai: *Mimesis. Dargestellte Wirklichkeit in der Aberländischen Literatur* (Bern und München: Francke Verlag, 1977⁶)

Childs, Brevard S., *Introduction to the Old Testament as Scripture* (Philadelphia: Fortress Press, 1979). 36.Chi.1.

Childs, Brevard S., *Old Testament Theology in a Canonical Context* (London: SCM Press LTD, 1985). 72.3.1.Chi.1.

Collins, John J. / Tóta Péter Benedek, ford., *A Biblia Bábel után. Történetkritika a posztmodern korban* (Napjaink Teológiája, 10; Bencés Kiadó: Pannonhalma, 2008). 61.0.Col.1.

Fabiny, Tibor, szerk., *Paradigmaváltások a Biblia értelmezésében* (Hermeneutikai füzetek, 1; Budapest: Hermeneutikai Kutatóközpont, 1994). 56.1.Fab.1.

- Frye, Northrop, *Kettős tükör. A Biblia és az irodalom* (Budapest: Európa Könyvkiadó, 1996; A fordítás alapjául szolgáló kiadás adatai: *The Great Code. The Bible and Literature* (San Diego -- New York -- London: Harcourt Brace Jovanovich, 1981). 81.1.Fry.2.
- Nida, Eugene A. – Taber, Charles R., *The Theory and Practice of Translation* (Leiden: E. J. Brill, 1969)
- Sternberg, Meir, *The Poetics of Biblical Narrative. Ideological Literature and the Drama of Reading* (Indiana Studies in Biblical Literature; Bloomington: University Press, 1987). 81.1.2.Ste.1.
- Waard, Jan de – Nida, A. Eugene / Pecsuk, Ottó, ford., *Egyik nyelvről a másikra. Funkcionális ekvivalencia a bibliafordításban* (Budapest: Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója, 2002) A fordítás alapjául szolgáló kiadás adatai: *From One Language to Another. Functional Equivalence in Bible Translating*, United Bible Societies, 1986). 35.8.5.Nid.2.